

Z vedeckého života

Správa z medzinárodnej vedeckej konferencie s názvom 20 rokov v Európskej únii z pohľadu práva a éra udržateľnosti (Košice 3. máj 2024)

V roku 2024 si Slovenská republika pripomína dvadsať rokov od vstupu do Európskej únie. Práve pri príležitosti tohto významného výročia sa pod záštitou Právnickej fakulty UPJŠ v Košiciach a Ústavu medzinárodného práva a európskeho práva konala dňa 3. mája 2024 medzinárodná vedecká konferencia s názvom *20 rokov v Európskej únii z pohľadu práva a éra udržateľnosti*. Konferencia sa svojím základom zamerala na analýzu právnych aspektov, ktoré sprevádzali tento dvojdesiatkový proces integrácie, ako aj na súčasné výzvy a príležitosti v ére udržateľnosti, pretože v súčasnej dobe je Európska únia značne ovplyvnená pôsobením environmentálizácie. Vzhľadom na tvrdenú skutočnosť je možné konštatovať, že Európska únia sa v ére rozvoja a udržateľnosti zameriava na implementáciu politiky, ktorá integruje environmentálne, ekonomické a sociálne aspekty udržateľného rozvoja. Tento prístup je nevyhnutný na dosiahnutie dlhodobej hospodárskej prosperity, ochrany životného prostredia a sociálnej spravodlivosti.

Konferencia sa uskutočnila prezenčne v priestoroch rektorátu UPJŠ, ako aj v digitálnom priestore prostredníctvom MS Teams. Realizovala sa v rámci riešenia projektu APVV-20-0576 pod názvom *Zelené ambície pre udržateľný rozvoj (Európska zelená dohoda v kontexte medzinárodného a vnútroštátneho práva)*, pričom veľmi aktuálna téma podujatia pritiahla pozornosť odborníkov aj za hranicami Slovenskej republiky. Vzhľadom na uvedené boli príspevky predkladané aj v anglickom jazyku a obdobný postup platil aj pre samotný priebeh konferencie.

Otvorenia konferencie sa podujal prof. JUDr. Ján Klučka, CSc. Následne konferencia pokračovala zahraničným hosťom, a to profesor-

kou Vasilkou Sancin zo Slovinska (University of Ljubljana Faculty of Law), ktorá vystúpila s odborným príspevkom na tému jurisdikcie Európskeho súdu pre ľudské práva v rámci ľudských práv s prienikom do zákutí problematiky klimatických zmien. Druhý účastník konferencie, prof. JUDr. Ján Svák, DrSc. (Univerzita Komenského v Bratislave, Právnická fakulta UK), poskytol zaujímavý exkurz do noriem európskeho práva – a to z pohľadu internacionálneho konštitucionalizmu „v zelenom kabáte“. Pokračujúc prvým blokom konferencie prof. JUDr. Ján Klučka, CSc. (Právnická fakulta UPJŠ v Košiciach), ponúkol odborný vedecký prednes na tému princípu podmienenosti členstva a jeho uplatňovanie v praxi EÚ. Ešte pred šálkou kávy vystúpil prof. JUDr. Juraj Jankuv, PhD., z domácej Právnickej fakulty a venoval sa veľmi aktuálnej problematike zakotvenia ľudského práva na životné prostredie v medziach medzinárodného práva a európskeho práva. V nadväznosti na predmetnú problematiku zakotvenia ľudského práva na životné prostredie, teda na konci prvej časti konferencie, nastolil otázku: *Úspešný príbeh alebo nekonečný príbeh?*

Druhý blok programu konferencie otvorila Mgr. Lucia Bakošová, PhD. (Právnická fakulta UPJŠ v Košiciach), a to prezentáciou o právnych nástrojoch na dosiahnutie trvalo udržateľného rozvoja v kontexte zelených dohôd z celosvetového pohľadu. Na domácej pôde Právnickej fakulty UPJŠ sme ostali aj počas prezentácie univerzitnej docentky JUDr. Ľudmily Elbert, PhD., ktorá venovala svoj príspevok problematike udržateľnosti v činnosti Organizácie Severoatlantickej zmluvy. Ako posledná pred obednou prestávkou vystúpila s príspevkom Mgr. Alexandra Molitorisová (University of Bayreuth) na tému kontroly a monitorovacích

mechanizmov v agropotravinárskom sektore v spojitosti s problematikou udržateľnosti.

V treťom bloku programu sa účastníci konferencie ponorili do noriem medzinárodného práva súkromného, a to za pomoci výstupu Mgr. Ľubice Gregovej Širicovej, PhD. (Právnická fakulta UPJŠ v Košiciach), ktorá ponúkla odbornú prezentáciu na tému cezhraničných environmentálnych škôd a medzinárodnej súdnej právomoci pre občianskoprávne nároky. Na právne odvetvie súkromného práva sa orientoval aj JUDr. Ľuboslav Sisák, PhD. (Právnická fakulta UPJŠ v Košiciach), a to s príspevkom venujúcim sa žalobe nepriameho zástupcu o náhradu škody spôsobenej škandálom Dieselgate. Posledným účastníkom tretieho bloku konferencie bol JUDr. Juraj Panigaj z domácej univerzity, ktorý zakončil tento blok s aktuálnou problematikou na tému rozvoja ochrany biodiverzity v Európskej únii.

Po občerstvení a plodnej diskusii sa účastníci konferencie opäť vrátili k zaujímavým a obohacujúcim prezentáciám. Ako prvý v rámci posledného bloku konferencie vystúpil JUDr. Radoslav Benko, PhD., LL.M., z domácej univerzity, venujúc sa aktuálnym otázkam a výzvam po 20. rokoch členstva Slovenskej republiky v EÚ s ohľadom na právo EÚ v konaní pred Ústavným súdom Slovenskej republiky. Ako druhá účastníčka tohto bloku vystúpila JUDr. Mária Kevická, PhD. (Právnická fakulta Univerzity Mateja Bela v Banskej Bystrici), s tematikou vplyvu Európskej únie v oblasti

ochrany osobných údajov. Následne sa účastníci konferencie dostali k hraniciam pobaltských štátov a to prostredníctvom prezentácie doc. JUDr. Dagmar Lantajovej PhD. (Trnavská Univerzita Právnická fakulta), ktorá ponúkla odborný exkurz do problematiky vplyvu vstupu pobaltských štátov do Európskej únie na otázku štátnej príslušnosti fyzických osôb. Veľmi zaujímavou témou sa značne javí aj vplyv Európskej únie na ochranu životného prostredia v hospodárskej súťaži, ktorú odprezentovala JUDr. Radka Kopčová, PhD., LL.M. (Paneurópska vysoká škola v Bratislave). V závere vystúpil Mgr. Igor Sloboda (Univerzita Komenského v Bratislave, Právnická fakulta UK), s príspevkom, ktorý zahrnul problematiku jednotného digitálneho trhu na Slovensku.

Týmto príspevkom, resp. diskusiou k jeho záverom, sa skončil program konferencie, čo bola predzvesť potreby náležitého zhodnotenia výsledkov konferencie. Tejto povinnosti sa zhostil prof. JUDr. Ján Klučka, CSc. V záverečnom komentári poukázal na aktuálnosť diskutovanej problematiky a taktiež na odbornosť a prínos prezentovaných príspevkov účastníkov konferencie. Následne poďakoval organizátorom konferencie, ktorí sa podieľali na uskutočnení tohto vedeckého stretnutia.

Príspevky z konferencie budú uverejnené v zborníku totožného názvu. Elektronická verzia zborníka bude pre čitateľov voľne dostupná na internete.

Laura Gazdagová*

* Mgr. Laura Gazdagová, interná doktorandka Ústavu medzinárodného a európskeho práva, Právnická fakulta UPJŠ v Košiciach.